

STRATEGICKÝ PLÁN SZP PŘÍMÉ PLATBY, PODMÍNĚNOST

SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA 2023-27

Spolufinancováno
Evropskou unií

VYJEDNÁVÁNÍ REFORMY SZP

- červen 2018 – za EK předloženy návrhy nařízení k SP
- prosinec 2021 – publikována základní nařízení, stále probíhá příprava schvalování prováděcí legislativy
- 28. I 2022 – návrh SP SZP oficiálně zaslán k připomínkám EK
- 27. 4. zasláno 330 připomínek EK, návazně technické konzultace
- 24. I I. schválení SP Evropskou komisí

Na národní úrovni

- tematické pracovní skupiny, meziresortní připomínkové řízení, SEA hodnocení
- dokončuje se legislativní proces k nařízením vlády
- předpokládaná účinnost od 1. 4. 2023

AKTIVNÍ ZEMĚDĚLEC

zemědělský podnikatel

vícekriteriální posouzení na základě dat z předchozího roku:

do 5.000 € přímých plateb (aktuálně cca 25 ha – dle struktury PP)

některá z činností nad rámec základních:

- intenzita zvířat 0.3 VDJ / ha, nebo
- **10 % VCS (ze ZP), nebo**
- 30 % VCS + obiloviny + olejniny (ze ZP), nebo
- 10 % integrovaná produkce ovoce, zeleniny, vína (ze ZP), nebo
- 10 % produkce vína v EZ (ze ZP), nebo
- registrace k osivařské, šlechtitelské nebo školkařské činnosti.

příjmový test - zemědělské příjmy představují alespoň 30 % celkových příjmů + doplňkové kritérium – maximální podíl přímých plateb 80 % (posuzován poslední účetně uzavřený rok)

Dokládá se k jednotné žádosti:

- zprávou auditora
- alternativně formulářem výpočtu + daňové přiznání a doklady o příjmu na min. 30 %

REDISTRIBUTIVNÍ PLATBA

- nová platba, platba „na první hektary“
- navazuje na základní platbu
- nárok na max. 150 ha**
- celkově vyčleněno 23 % obálky přímých plateb
- kontroly žádostí – údaje za propojené podniky**

- plánovaná sazba – cca 3 850 Kč / ha

SAZBY PŘEDBĚŽNÉ !

- Už neplatí postup „rozpočet / hektary z JŽ“
- Naplánované ve Strategickém plánu
- Stanoveny odchylky + / -
- Směnný kurz září / říjen 2023

PLATBA VÁZANÁ NA PRODUKCI

- **nepokračuje podpora konzumních brambor**
- **zelenina:**
 - doplněna roketa, upraven limit výsevku papriky
 - stanoven **limit pro minimální produkci pro hrách zahradní a kukuřice cukrová**
 - dokládá se příjmovými doklady za prodej do 31. 1. na Portál farmáře
- **další změny u VCS:**
 - u bílkovinných plodin směsi s travou
 - kontrolní období pro masná telata alespoň 1 měsíc
 - původ matky masného telete (podíl krve masného plemene)

PLATBA PRO MALÉ ZEMĚDĚLCE

- ✦ **nahrazuje všechny přímé platby – není možné kombinovat !**
- ✦ nastavena jako alternativa k
 - ✦ základní platbě
 - ✦ redistributivní platbě
 - ✦ celofaremní ekoplatbě
- ✦ plánovaná sazba – cca 7 825 Kč / ha
- ✦ max. 1250 € pro subjekty **do 4 ha** (není podmínka, max. 10 ha)
- ✦ dobrovolná volba
- ✦ **výhody:**
 - ✦ pouze jedna žádost, jednodušší administrativa
 - ✦ jednodušší podmínky podmíněnosti
 - ✦ platba zahrnuje sazbu ekoplatby, ale bez nutnosti plnit envi-závazky

EKOPLATBA

- **Celofaremní ekoplatba – základní stupeň**
- **Celofaremní ekoplatba – prémiový stupeň**
- **oproti původnímu návrhu:**
 - odložena plošná podpora precizního zemědělství

Celofaremní ekoplatba (šetrné managementy)

- **obdoba greeningu x s vyšší environmentální ambicí**
- **pro každou ze zemědělských kultur nastavena sada podmínek**
- **při splnění všech podmínek nárok platby na veškerou výměru**
- **součástí podmínek minimální požadavky na hospodaření v oblasti hnojení a používání POR**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

Obecné podmínky

- součástí žádosti je:
 - deklarace plodin na R, U a G
 - deklarace neprodukčních ploch
 - deklarace ploch pro zatravnění (zatravněných)
- podmínky se posuzují vůči DPB evidovaným v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
- stanoveno kontrolní období – váže se také na LPIS
- podmínky navazují na podmíněnost x není možné využít výjimky definované pro podmíněnost
- plánovaná sazba cca 1640 Kč/ha

ORNÁ PŮDA – R

Diverzifikace plodin:

- pro 2023 analogicky greeningu
- od 2024 nově při výměře nad 150 ha – min. 4 plodiny
- od 2024 nově – ozim a jařina = 1 plodina

Organická složka do půdy:

- na ploše odpovídající výměře min. 35 % orné půdy
- nastaveny přepočtové koeficienty pro jednotlivé postupy (hnojiva, zelené hnojení, meziplodiny, strip-till, doprovodné plodiny apod.)
- Zpracování výpočtu OH do 30. 9.** – jen pro účely kontroly na místě
 - oproti původnímu návrhu vypuštěn požadavek na elektronickou evidenci aplikace hnojiv

<https://www.vurv.cz/2023/02/22/model-oh-pro-ekoplatbu/>

www.nitrat.cz

Ochranné pásy podél vodních toků:

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

na veškerých dílech půdních bloků R ve vzdálenosti do 6 m od stálého útvaru povrchových vod, pás minimálně 6 m široký

Porost pro ochranný pás:

od 1. června do 30. září souvislý porost plodiny

trávy čeledi lipnicovitých nebo jejich směsi s plodinami štirovník, tolice dětelová, vikev, chrpa, čičorka, jestřabina, vičenec, úročník, jetel plazivý, řebříček, jitrocel nebo kmín - dusík vázající plodina je ve směsi zastoupena maximálně z 10 %

údržba sečí nebo mulčování v termínu do 31. srpna

zákaz aplikace upravených kalů, hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

primárně neslouží jako manipulační plocha

Možnost využít jako **neprodukční plochu** – ! termíny „neprodukce“

neprodukční plocha – seč až po 15. 7.

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

● Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

● Povinná plochy vymezena v LPIS

● Splnění podmínek = založení a udržování pásu na **alespoň 90 % plochy**

● Obecné výjimky:

● plocha, kde byl založen biopás podle agroenvironmentálně klimatických opatření

● DPB, na který byla podaná žádost na podopatření čejky chocholaté v agroenvironmentálně-klimatických opatření

● DPB, na který byla podaná žádost na podopatření zatravnění v agroenvironmentálně-klimatických opatření (nové)

● **Výjimky pro 2023:**

● **plocha porostů založených do 1. 4. (údaj v JŽ)**

● dobíhající závazky integrované produkce zeleniny a jahodníku

ORNÁ PŮDA – R

Vyčlenění neproduktivních ploch z RUG – 2 varianty:

- **A: vyčlenění 8 %** neproduktivní plochy + postupný náběh procenta
 - zákaz aplikace hnojiv a POR, kontrolní období, stanovený porost
 - alespoň 3 % pouze: krajinné prvky, úhor, ochranný pás
 - dále lze doplnit:
 - plochy s plodinami vázajícími dusík
 - meziploidy (přepočítací koeficient)
 - bez POR a hnojiv, lze sklídit
 - **B: vyčlenění 5 %** pouze úhor, ochranný pás nebo KP
- Výběr varianty záleží na žadateli

ÚHOR – U

Vyčlenění a udržování nektarodárného úhoru:

- bez aplikace hnojiv a POR (včetně aplikace desikantů a mořidel);
- nesmí být sklizen ani spasen;**
- evidence v LPIS od podání žádosti – od 2024 od 1. 2.
- porost založen nejpozději 1. června, zůstane ponechán na pozemku alespoň do 15. srpna, údržba porostu
- porost pouze ze **stanovených plodin**
- porost je zakládán **ve směsi nejméně 3 druhy plodin**

Vyčlenění a udržování zeleného úhoru:

- travní směsi
- alespoň dvouleté trvání

- Jiné typy úhorů pro ekoplatbu nezpůsobilé

ÚHOR – PŘEVODY T NA U

- pouze pro rok 2023, od roku 2024 se „T“ jako kultura předcházející „U“ vypouští, ale U založené ve 2023 zůstávají **do 2025 (?)**, jsou-li neprodukční plochou
- převody na formu zeleného úhoru bez nutnosti zakládat nový porost
- při **vyčlenění jako neprodukční plochy** se nepovažuje za porušení DZES I ani neplatí povinnost zatravnění v ekoplatbě
- **POZOR** na existující staré AEKO závazky – při převodu by nastala vratka z AEKO
- **ekoplatba vylučuje - nazapočítává úhory:**
 - kde je na DPB vymezený jakýkoliv nadstavbový titul v rámci ENVIRO v AEKO (platí i pro volnou krajinu!)
- **ekoplatba - započítává úhory:**
 - kde je na DPB v prioritních oblastech vymezen ZAKL (povolen vstup do titulu obecná péče o extenzivní louky a pastviny AEKO-OTP) – **neplatí v 1. a 2. zóně CHKO, NP a Natura 2000**
 - na těchto plochách U možnost mulčování jen se souhlasem OOP a povinnost seče s odklizem od 16.8. do 15.9.

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – PRÉMIOVÝ STUPEŇ

2 podmínky souběžně:

Vyčlenění neproduktivních ploch

- alespoň 7 %, z toho alespoň 2 % nadstavbové
- pouze úhory, ochranné pásy nebo krajinné prvky

a zároveň

Ochranné pásy podél vodních toků

- na DPB ve vzdálenosti do 10 m od vody
 - alespoň 12 m široké, travní směsi – předpoklad víceletého porostu
 - nehnojené, bez POR
-
- plánovaná sazba cca 9 000 Kč / ha
 - platba se poskytne pouze na „nadstavbu“+ plochu ochranného pásu podél vody
- = liniové prvky v rozsahu 2 % - 7 % výměry RUG**

PODMÍNĚNOST

- PPH bez zásadních změn
- Standardy (DZES) rozšířeny na 9 oblastí, **snaha pokračování podmínek**

POZOR!

- DZES 5** (eroze) – od roku 2024 rozšíření MEO a SEO
- sladění s protierozní vyhláškou
- aktuálně probíhá revize vymezení, dojde k dopřesnění vrstvy SEO/MEO + doplnění půdoochranných technologií
- DZES 6** (pokryvnost) – minimálně 80 % výměry R
- nesouhlas EK s postupem zapravení organiky
- neplatí kritérium sklonitých pozemků
- nově i na trvalých kulturách

PODMÍNĚNOST

POZOR!

- **DZES 7** (rotace plodin) – povinnost střídat plodiny v čase
- meziročně alespoň 40 % R
- v periodě 4 let všechny DPB
- výjimky do 10 ha, převahu trav a EZ
- DZES přebírá podmínku 30 ha
- **pro SEO snížení na 10 ha – již od 2023**

VÝJIMKA PRO ROK 2023

- nebude vyžadováno prostřídání plodiny mezi 2022 a 2023
- ve 2024 se musí vystřídat plodina oproti 2023 na alespoň 40 % R
- rok 2023 se započte do kontroly 4-leté periody

PODMÍNĚNOST

POZOR!

- **DZES 8** (neprodukční plochy)

- **Varianta A nebo B**

- minimálně 7 / 3 % nebo 4 %

- výjimky do 10 ha, převahu trav

- není výjimka pro EZ !

- **splnění ekoplatby = splnění DZES 8** (obě alternativy)

● **VÝJIMKA PRO ROK 2023**

- musí být vyčleněno požadované procento (tzn. „U“ v LPIS)

- úhor lze osít jakoukoliv plodinou, resp. **NE:**

- kukuřice, sója nebo **RRD**

● **Neplatí pro celofaremní ekoplatbu !**

- kdo požádá o celofaremní ekoplatbu, musí její podmínky naplnit kompletně:

tj. požadované % neprodukčních ploch, včetně všech stanovených podmínek

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**